

dansk galleri sammenslutning **dgs**

Danish Gallery Association

København 30. september 2005

Kære Kulturminister Brian Mikkelsen!

Vi er netop blevet gjort opmærksomme på, at Kulturministeriet har foreslået en ændring af ophavsretten, J. nr. 2004-6244 af 26 april 2005. På grund af en beklagelig fejl, har vi ikke fået forslaget sendt til høring og reagerer derfor først nu.

Forslaget er i strid med EU direktivet og vil, til trods for at Kulturministeriet vurderer, der er tale om uvæsentlige justeringer af den gældende lov, medføre ganske vidtgående ændringer for danske gallerier og indskrænke deres råderum og konkurrenceevne ganske betydeligt. Vi henvender os derfor til Dem, trods det sene tidspunkt, og beder Dem om ikke at fremsætte lovforslaget i den nuværende udformning.

Ifølge forslagens §38, stk. 2 skal danske gallerier nu betale 5% følgeretsafgift, også når de køber af private. Når kunstværket gensælges, betales som hidtil andre 5%, så gallerierne skal altså nu betale afgiften to gange ved handel med private.

Dette strider mod det EU direktiv. Deres lovforslag tilstræber at følge. Her står der i § 1., at følgeretten er et vederlag baseret på salgsprisen ved videresalg, og i næste paragraf gentages at den finder anvendelse på "alt videresalg".

Det anbefales i direktivet udtrykkeligt, at man lader sælger være ansvarlig for indbetaling af følgeretsafgiften. Der nævnes ganske rigtigt også en mulighed for, at vælge at lade køber gøre det; men det er for at undgå, at den professionelle formidler undslår sig. Det er ikke tanken, at både køber og sælger skal betale.

Det EU direktiv, Kulturministeriet vil implementere, opfordrer landene til at indføre ensartede regler. Alligevel foreslår Kulturministeriet, at der for danske gallerier skal gælde særlige byrdefulde forhold, forhold, der ikke er til glæde for nogen, og som hæmmer danske kunstnere og gallerier.

Et punkt, f. eks., der er væsentligt, og som stiller danske gallerier ringere, end vore udenlandske kolleger, er, at Kulturministeriets forslag tilsidesætter direktivets artikel 1, stk.3., der giver gallerier mulighed for at købe fra kunstnerne, når der er behov for det, og gensælge uden afgiften. Meningen er, at galleriet kan støtte f. eks. de unge akademi kunstnere, når der er behov herfor og for eks. samle sammen til større udstillinger på galleriets regning. Det en fordel både for galleri og kunstner. Desværre afviser De denne mulighed i Deres forslag.

Kulturministeriet foreslår også, at den nedre grænse for opkrævning af afgiften bliver på 300 Euro. Det er ganske vist den nedre grænse der er gældende i Danmark i dag, men mange af de lande, vi konkurrerer med, lægger sig på de € 3.000, som direktivet giver mulighed for. Megen administration vil kunne spares ved at hæve grænsen, og det ville lette hverdagen betydeligt for gallerierne og samtidig ikke få nævneværdig betydning for udbetalingerne til kunstnerne.

dansk galleri sammenslutning **dgs**

Danish Gallery Association

Direktivet om følgeretten er i øjeblikket ved at blive implementeret i hele EU. Nogle lande har dog allerede gennemført deres lovgivning, nemlig England, Holland og Østrig. Og de bliver ikke nemme for danske gallerier at konkurrere med.

	<u>Nedre sats</u>	<u>Nedre grænse</u>	<u>Køb fra kunstnere</u>
England	4%	€ 3.000	Ja
Holland	4%	€ 3.000	Ja
Østrig	4%	€ 3.000	Ja
Danmark	5%	€ 300	Nej

Som det fremgår, af ovenstående, bliver danske gallerier hægtet af i konkurrencen med disse lande. Det er ikke tilfældigt, at kunsthandelen mere og mere trækker til London og Amsterdam, eller at Danmarks største galleri har etableret datterselskab i Holland.

Vi stiller os uforstående overfor, hvorfor Kulturministeriet vil stille os urimeligt ringe i konkurrencen med vore udenlandske kolleger og hvorfor Kulturministeriet har til hensigt at hindre danske galleriers handel med private.

Danske gallerier yder en prisværdig indsats for udbredelsen af dansk kunst og kunstnere i ind- og udland, og det er af meget stor betydning for kunstens vækst og udbredelse, at gallerierne får betingelser, så de kan fungere på kommerciel basis.

Alligevel har de altid været hindret af en særlig byrdefuld dansk lovgivning.

Da ophavsretsloven i 1999 blev vedtaget, var den forsynet med en paragraf, som indeholdt den klausul at området skulle vurderes efter 4 år. Denne paragraf gled lige så stille ud ved en senere revision af fotografiloven.

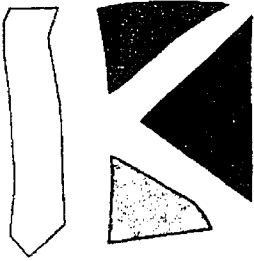
Dansk Galleri Sammenslutning har ikke haft mulighed for at forelægge vore synspunkter og erfaringer, da direktivet blev vedtaget i Bruxelles, og har håbet, at denne revurdering kunne foregå nu, da ophavsretsloven alligevel skulle justeres. Vi er derfor kede af, vi ikke fik forslaget til høring og håber, snart at kunne mødes med Kulturministeren og forelægge vore synspunkter.

Med venlig hilsen,

Mikael Andersen
Formand

Henrik Kampmann
Kasserer

Annegrethe Davis
Sekretær

WWW.KUNSTHANDLERFORENINGEN.DK

Havndal, den 23. oktober 2005

Kulturminister Brian Mikkelsen
Kulturministeriet
Nybrogade 2
Postboks 2140
1015 København K

Vi har erfaret, at De vil fremsætte "*Forslag til Lov om ændring af ophavsretsloven (Følgeretsvederlag)*" og beklager, at vi ikke forud er blevet orienteret, så vi kunne deltage i en høringsrunde.

Efter et hastigt indkaldt bestyrelsesmøde i Kunsthandlerforeningen har vi nu følgende bemærkninger til det lovforslag med bilag, der blev udsendt af Kulturministeriet 26. april 2005, 28 sider, j.nr. 2004-6244:

Europaparlamentet henstiller (s.21) til en "*behørig vægtning af de forskellige interesser på markedet for originale kunstværker*", men i så henseende er dansk lovgivning på området helt ude af balance, og det bliver endnu mere grelt med den påtænkte lovændring. Ministeriets omsorg for kunstnerne er evident; gang på gang støder man på de 28 sider på bemærkninger som "*For at undgå forringelser for kunstnerne...*". Man glemmer åbenbart helt, at kunsthandlere er et helt nødvendigt led i omsætningen på kunstmarkedet. Uden disse, der godt kan skelne skidt fra kanel, og som promoverer og hjælper den gode kunst frem, bliver det hele en stor pærevælling, bl.a. fordi det offentlige så omkostningsfrit som muligt prøver at købe sig fri for kunststøtte - amterne (Vejle (se bilag), men også Aarhus, Vestsjællands amt m.fl.) således ved at betale for annoncering og kataloger til "*Kunstdage*", "*Åbne atelier-døre*", eller hvad man nu finder på at kalde det. Det halve Danmark er kunstnere, man kan bare melde sig!

Det er smukt, at det offentlige har så stor tillid til, at hvad der således sælges "ved stald døren", opgives til skattevæsenet. Overfor kunsthandlerne udvises derimod udstrakt mistillid. Det er f.eks. ikke nok, at vi hvert kvartal på tro og love skriftligt opgiver følgeretsberettiget salg. Nej, én gang om året skal vi betale for vor revisors gennemgang af det forløbne års regnskab for at se, om vi ikke har snydt og derefter dokumentere det! Det tager et par dage, for han har ikke lige present, om kunstnerne er døde og i så fald hvornår! Det er helt vanvittigt.

C/O GALLERI KRØYER HJORTSVEJ 7 8970 HAVNDAL 86470630

Side 1

KULTURMINISTERIET
6244/58
25 OKT 2005

Nu skal vi altså også til at betale følgeretsvederlag ved køb/evt. bytte af kunst med private. Vederlaget er i grunden en klokkeklar omsætningsafgift, som omsen var, og momsen er. Handlende betaler da ikke moms to gange for varer til videresalg, men det skal vi altså, og ved en byttehandel med private måske endda tre eller fire gange.

I forvejen har dansk kunsthandel åndenød med den lovgivning, vi har. Det foreliggende lovforslag gør på alle tænkelige punkter kunsthandelvirksomhed i Danmark umulig. Man følger EU-direktivet - og så giver man lige skruen et par omdrejninger til i den hensigt, at kunstnerne partout skal kunne klare sig selv! Eksempler:

1. Man går helt i bund med minimumssalgspris for følgeretsvederlag: 300 euro. Det er tilladt at gå op til det 10-dobbelte, det gør f.eks. England, Holland og Østrig.
2. "Til gengæld" (!) går man helt i top med procentsatsen: 5%, hvor EU anviser 4% (hvilket ovennævnte lande følger) - dette "af ressourcemæssige hensyn og hensynet til kunstnerne", som I skriver (s.27, men også omsorg for kunstnerne på f.eks. s.3, 5 (2 gange), 7, 26 (to gange)).
3. EU side 22: "Følgeretsvederlaget skal betales af sælgeren. Medlemsstaterne kan bestemme, at en anden o.s.v." - og det skynder vores kulturministerium sig så at gøre. Keine Hexerei, nur Behändigkeit.
4. Art.1, stk.3, side 26: her fastholder man - skønt undtagelse anvises - at der også skal betales følgeretsvederlag, når kunsthandleren køber af opnavsmanden med videresalg for øje, for som der står: "Det er kulturministeriets opfattelse, at denne undtagelse væsentligt ville forringe kunstnernes adgang til følgeretsvederlag..." - og det betyder således igen en "væsentlig" afgift for kunsthandlerne. Og senere: "En gennemførelse af bestemmelsen (den mulige undtagelse) vil derfor få negative konsekvenser for kunstnerne, og bestemmelsen foreslås derfor ikke indført i dansk ret"! Også i dette tager ministeriet helt fejl. Undtagelsen ville give kunsthandlerne mulighed for at støtte billedkunstnere, der ofte har stærkt svingende årsindtægter og måske hjælpe unge, lovende kunstnere til alles gavn og glæde, men det lader kunsthandlerne selvfølgelig være med nu.

I det hele taget er hele "følgeretsvederlagsordningen" en vanskabning, lige så bureaukratisk og kunstig som det konstruerede navn. Formålet er ifølge bilag 3, side 19 to ting:

1. "at sikre ophavsmænd til billedkunstværker del i deres originale kunstværkers økonomiske succes"!!

Det er svært at kommentere et sådant udsagn uden at gøre nar, men altså: Det er fuldstændig verdensfjernt. Det er måske 1% af kunst, som bliver mere værd med tiden, men de 99%, som bliver mindre værd, skal der også betales vederlag for til kunstnerne. Og hvorfor overhovedet? Det er et brud på den hellige, almindelige ejendomsret; kunstværket er betalt til kunstneren, og i de 99% af tilfældene til "overpris". Og hvad er i øvrigt "kunst", som her

får sin egen selvstændige og ophøjede lovgivning? Det er ikke nemt at svare på, men det er nok ikke helt galt, hvis vi siger, at 2% er kunst, 98% er håndværk.

Således var der mere mening i - men vi anbefaler det ikke - at der indføres følgeretsvederlag ved salg af fast ejendom. Her har den, der i sin tid købte og byggede - og det har aldrig været billigt efter tidens forhold - gjort en indsats og taget en risiko, alt til samfundets bedste. Her er virkelig tale om en konstant værdistigning, som initiativtageren godt kunne fortjene en bid af, når der handles. Og med hensyn til arkitektur passer fordelingen: 2% kunst, 98% håndværk sikkert også.

2. "følgeret bidrager til at give ophavsmænd til billedkunstværker de samme økonomiske rettigheder som andre kunstnere, der får indtægter fra den løbende udnyttelse af deres værker."

Man har altså glemt arkitekterne, så tilbage er komponister og forfattere. Det er naturligvis rimeligt, at de tilgodeses, da deres arbejder er tilgængeligt for enhver. Musikken sprøjtes ud af alle kanaler, bøger lånes gratis, og det kompenseres der for gennem KODA og biblioteksafgiften. Billedkunst eksisterer sjældent i mere end et eksemplar og er ikke alment tilgængeligt. Hvis man dertil svarer: Jo, på museerne, så må det løses på anden måde med en afgift, som museerne, deres publikum eller det offentlige betaler.

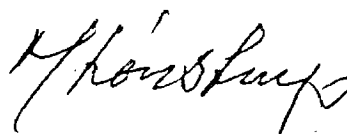
Ondets rod i hele denne sag er et EU-direktiv, som nogle EU-lande slet ikke følger (s.5). Danmark bør gå i spidsen for at få ryddet det bureaukratiske nonsens af bordet. Det ville tjene den borgerlige regering, der angiveligt forfølger al overflødig bureaukrati, administration og ekspertvælde, til stor ære at få stoppet dette makværk.

Det ville glæde os at møde Dem og høre Deres kommentarer til denne henvendelse og til en uddybning af emnet.

Med venlig hilsen

Birgitte Johnsen
Sekretær
Galerie Bunch
Lyngby Torv 5
2800 Kgs. Lyngby
4588 1983

Mogens Lønstrup
Formand
Galleri Krøyer
Hjortsvej 7
8970 Havndal
8647 0630

KUNSTDAGE

Åbent Hus

1. og 2. oktober 2005

hos 42 professionelle kunstnere, designere og kunsthåndværkere i Vejle Amt.

Søren Bader • Agnete Bjørnede • Anette Borch • Pia Brix-Thomsen • Ringer Bruhn • Torv Burchardt • Johannes Cramel-Møller • Kare Deichmann • Ken Deanning • Lisbeth Ellnor • Claus Fisker-Andersen • Kene Frantzen • Juse Frølund • Annette Fuglsang • Gerda Hemrich • Kristina Holer • Hakon Lund Jensen • Vibeke Jenschau • Else Kamp • Birgitte Kongegaard Jensen • Margit Korndj • Bette Kristensen • Hans Kaare • Lars Lynde • Jytte Møller • Inger Lise Møller • Henning Nielsen • Jes Nordby • Helle Norby • Karen Özmeç • Annabeth Poulsen • Birgitte Poulsen • Jørgen Rosegaard • Nils Schmidt • Henry Schjiver • Lilly Katharina Sitcum • Tove Skov-Larsen • Lalla Stemmer-Hansen • Morten Sømark-Thomsen • Johanna Sølvsten-Bak • Helene Thing • Gitte Vaaben

42 kunstnere har tilmeldt sig arrangementet, hvor professionelle kunstnere i amtet inviterer alle interesserede inden for deres værksteder.

Åbningstiden er fra 14:00 til 17:00 både 1. og 2. oktober hos alle kunstnerne.

Se oversigtskort med adresser www.vejleamt.dk/abenthus eller ring efter en folder på 7563 5333 - Karin Fuhrmann

VEJLE AMT

Kunstrevisen 08/2005 - September/Oktober

Bilag